

prepričana, da je obležal Logonder mrtev ali vsaj najhuje poškodovan. Logonder je pa odletel preko peči, obležal v robidovju in so ga otehi lažje poškodovanega.

Razni požari. Neznane je potaknil ogenj pri posestniku Rozmanu, p. d. Savru v Mlačevem na Dolenjskem. Ogenj se je razširil z vso naglico na bližnjo kaščo in na kozolec. Gasilci in domači so rešili vozove, vse drugo je zgorelo in med drugim slamoreznica in čistilnik za žito. — V Bohinjski Bistrici na Gorenjskem je zgorel 23. marca zgornji del gospodarskega poslopja Jožeta Urbanca. Zgorela je vsa krma in vozovi. Živino so rešili. — V vasi Stanežice nad št. Vidom pri Ljubljani je povzročil ogenj 23. marca Ivanu Zaletku 150.000 din škode, ker mu je uničil hišo in gospodarsko poslopje. — Pri Jurcu v Trebnjem na Kranjskem je vpepelil ogenj gospodarsko poslopje. Gasilec gre zahvala, da so ogenj udušili in preprečili večjo nesrečo. — V Tezenski ulici na Polbrežju pri Mariboru je zgorelo posestniki Elizabeti Schaffer gospodarsko poslopje s pralnico in s kokošjim hlevom. Požar je nastal radi slabega dimnika v pralnici. — V Sp. Gorici pri Račah se je pojavil ogenj v stanovanju železniškega uslužbenca Franca Sagadin. Domači so potaknjen ogenj s pomočjo sosedov omejili. — V petek, 25. marca, krog polnoči sta zgorela v Pečovju pri Teharju v celjski okolici Francu Krulcu gospodarsko poslopje in kozolec. Škoda znaša 80.000 din. Gasilci niso mogli z motoriko do pogorišča radi preslabe ceste. — Na Marijin praznik zvečer je vpepelil ogenj domačijo posestniki Tilki Kosec iz Križa pri Komeni na Gorenjskem. Gasilci so preprečili, da ni preskočil ogenj na sosedna poslopja. Požarna škoda je le delno krita z zavarovalnino.

Razne novice

150 let stara vinska trta posekana. Mariborski grad se je ponašal na Trgu svobode s staro vinsko trto, ki je bila napeljena v široke brajde po grajski steni in je po mnenju strokovnjakov stara kakih 150 let. Grad je kupila svojčas od rajnega trgovca Berdajsa mestna občina in ga sedaj preurejajo za muzej. Grad tudi na

zunaj presnavljajo in so postavili krog in krog leseno ogrado. Staro vinsko trto bi bili morali po načrtu sneti z zida začasno, jo lepo položiti po tleh in po končanem popravilu bi bila zopet romala na svoje prvotno mesto. Neuki delavci pa so na največje presenečenje strokovnega vodstva trto enostavno posekali in je morala žalibog tudi ona deliti usodo obče umrljivosti na tem ljubem svetu.

Krava — izborna plavalka. Kmet je prignjal na zadnji mariborski sejum od Sv. Antona v Slov. goricah kravo, katere ni prodal. Podal se je po sejmu na okrepčilo v krčmo pri sejmišču, kravo pa je privezal. Naenkrat se je žival odvezala ter zbežljala proti brodu preko Drave. Vse je hitelo za begunko, ki je pa skočila v Dravo, jo srečno preplavala in se je na drugi strani ulegla vsled utrujenosti. Priskočiti so morali na pomoč gasilci iz Pobrežja in Maribora, da so spravili kravo po triurnem naporu z vrvmi in škripci na cesto, kjer jo je prevzel lastnik.

Avto za pet dinarjev dobite v nedeljo na veliki dobrodelni tomboli Pomladka društva Rdečega križa, ki se bo vršila v nedeljo, 3. aprila, ob dveh popoldne v Mariboru. — Poleg avtomobila je še mnogo drugih dobbitkov, kakor: mo-

torno kolo, prekrasna spalnica, klavirska harmonika, kuhinjska oprava, žensko in moško kolo, foto-aparat, jedilni servis, bala najfinejšega platna, špecerija za štiri osebe za mesec dni, kompletna kuhinjska posoda, prvovrstna velika semiš koža, odeje, itd. itd. ter še mnogo stotin prekrasnih dobbitkov. Tablica samo 5 din! Ker je čisti dobiček namenjen zgradbi doma PRK na Jadranu, v katerem se bo krepila siromašna in bolelna deca vse bivše mariborske oblasti, prireditve toplo priporočamo!

Ljudem v opozorilo. Po deželi se klatita dva fanta. Eden je star 14 let, oblečen v rjave pumparce in temnomoder suknjič. Nevarna sta tujemu imetju. Drugi fant ima pohabljen roko. Sta zelo zvita, zato naj se, kjer se zasačita, radi preprečenja pobega močno zastražita in oddasta najbližji orožniški postaji.

ZAKŠ vabi vse tovariše in kmečke zavedne ljudi na veliko stanovsko zborovanje, ki bo 3. aprila ob pol desetih v Gambrinovi dvorani v Mariboru. Dnevni red je zelo pester ter obsega vsa pereča vprašanja kmečkega stanu. Kdor želi, da bi se položaj kmečkega stanu izboljšal, naj pride!

Svatje za zgradbo novega bogoslovja. Na gostiji Čebular-Kovačič v Kostivnici so zložili vrli svatje za novo bogoslovnico v Mariboru 180 din. — Na gostiji Zupanič-Vilčnik je zbral g. Alojzij Pihlar v Grajeni pri Ptuj 170 din. — Blagim

Zlata vrtnica

Sloviti češki gojitelj cvetlic Jan Böhm iz Blatne je z novo vrtnico, ki jo je imenoval zlata čehoslovaška vrtnica, prejel na mednarodnem natečaju vrtnic v Franciji zlato kolajno. Odločil se je sedaj, da bo tej novi vrtnici dal ime ministrskega predsednika dr. Hodže.

Samega sebe je okradel

Da bi kdo okradel samega sebe, je slišati zelo čudno, pa se je le zgodilo v Milanu v Italiji. Mlad mož iz okolice Modene se je pred časom preselil s svojo ženo v Milan. Tam je začel težak gospodarski položaj. Ko se je Giovanni, kakor se imenuje mladi mož, vozil s cestno železnico, je opa-

Januš Golec:

Ponarejevalci

Po pripovedovanju strica z Dravskega polja iz pretekle in sedanje dobe

Po Jurijevem povratu iz Amerike se je razlegel in razpotegnil med poljanci glas, da je tudi ta mladi Potočnik podkovan v izdelovanju onega, kateremu pravijo, da je vladar sveta.

Jurij je bil hitro v prijateljskem poznanju z nekim fotografom iz Konjic. Dokopal se je do lastnega fotografičnega aparata ter vseh ponarejevalnih potrebsčin. Po preskrbi in opremi lastne ponarejevalnice ni ostal doma, ni sledil bratovi poti v kraje ob hrvaški meji, najdemo ga pri prav revnem viničarju v Svečini ob naši današnji severni meji.

Dasi je bil mladi Potočnik v Ameriki, je bil vendar še toliko neizkušen, da se je lotil potvarjanja 50 kronskih bankovcev v tako prometu in obisku tujcev izpostavljenem kraju, kakor je okolica Svečine, na katero je v predvojnih časih kar prežala nemškutarija s svojimi ponemčevalnimi organizacijami.

Po zgledu brata Jožeta tudi Jurij ni sam predajal prometu potvorb. Pomagali so mu pri tem naj-

bolj nevarnem opravilu čisto nesposobni ljudje z Dravskega polja. Povrh so bili izdelani petdesetaki prenašlo ter površno. Vsak količjak glede denarnega prometa izurjen človek je moral prepoznati potvorbe koj na prvi pogled. Hvalili so Jurijev ponarejeni denar samo ubogi viničarji in razni poljanski mešetarji, katerim je zaupal spravljanje med ljudi po okolici Maribora. Komaj so zakrožili falzifikati po raznih trgovinah v mariborskem okolišu, je že sedel na od žandarjev nastavljene limanice glavni razpečevalec Pauko iz Gorice pri Pragerskem.

Omenjenega so zaprli. Jasno je bilo, da bo v preiskavi izdal ime ter bivališče mojstra. K sreči je bil Jurij koj po prvi aretaciji obveščen po svojem bratu, kaj mu grozi v najkrajšem času od strani oblasti, ki je s polno paro na delu.

Razni doživljaji na begu

Jurij je zbral z največjo naglico svoja šila ter kopita. Zginil je od svečinskega viničarja v noči. Pričelo je zanj dolgovezno skrivanje pred orožniki in policijskimi agenti, ki so mu bili za petami, četudi se je čutil še tako skritega ter na varnem.

Jurij nikakor ni smel iz Svečine nazaj na Dravsko polje. Tamkaj je vrglo in razpreglo orožništvo

PRIDITE

463

po manufakturno blago, sukno, žensko volneno, svilo za obleke, najboljše in trpežne svilene robce, odeje in vse potrebščine za posteljino v najcenejšo trgovino in velezalogo sekna

FRANC DOBOVIČNIK, CELJE

GOSPOSKA ULICA št. 15
čudovita velika zaloga, 27 m dolgi trgovski lokal, 5 skladišč, lastna tovarna odej in perila.
Lesno prepričanje o najugodnejšem nakupu je najboljši dokaz vsakomur!

svatom, ki ob veselju dnevu niso pozabili na mariborsko bogoslovje: iskreni Bog plačaj!

Sanatorij v Mariboru, Gosposka 49, tel. 23-58, je najmoderneje urejen zlasti za operacije. Dnevna oskrba I. razreda Din 120, II. razreda Din 80. Hranilne knjižice se vzamejo v račun. Vodja sanatorija specialist za kirurgije Dr. Cernič. 964

Obžalovanja vredni slučaji

Tudi drugi morilec priznal dejanje. Našim čitateljem je še v živem spominu strašen dvojni umor, kateri se je zgodil v gozdu pri Sv. Bolfenku nad Mariborom. S sekirjo sta bila ubita in izropana mlada smučarja Stanko Dolničar in Milka Gorup oba iz Maribora. Radi zverinsko izvršenega krvavega dejanja so bili predani v preiskovalni zapor mariborskega okrožnega sodišča: Bevardi ter Šajtegla in delavec Blaž Šega iz Radvanja. Šajtegla je zločin priznal kmalu po aretaciji, Bevardi pa je tajil krivdo do 26. marca. Šele ta dan je izpovedal preiskovalnemu sodniku, da je izvršil dvojni umor s Šajteglom, in sicer radi tega, da bi si prilastila denar. Ni pa še hotel povedati, kam je skril Dolničarju oropani denar. Bevardi je tudi potrdil, da je Šega nedolžen in ga bo sodišče skoraj gotovo izpustilo, kakor hitro bodo pojasnjene še vse podrobnosti zločina.

Drzen beg iz jetnišnice. Ob priliki predpoldanskega sprehoda po dvorišču jetnišnice mariborskega okrožnega sodišča je

pobegnil preko nekaj metrov visokega zida na ulico in zginil neznano kam 21 letni Milan Rapajič. Begunec je iz Preloga pri Otočcu in ga zasleduje zagrebška policija radi številnih vlomov. V Mariboru se je pojavil pred kratkim in so ga zaprli, ker je kradel obleko. Zasledovanja držnega in mladega zločinca se je lotila policija in orožništvo.

Ljudska govorica razkrila zločin. V Jarenini so pokopali 17. marca viničarja Jožefa Lešarja, ki naj bi bil umrl radi vnetja pljuč in zastrupljenja z alkoholom. Ljudje so začeli kaj govoriti, da je bil Lešar ubit. Orožniki so začeli zasledovati ljudski glas in so zaprli posestnika Vajngerla in njegovega sina iz Gradiške pri Pesnici. Aretiranca sta priznala, da sta napadla Lešarja s koli in sta ga pretepla. Lešar je ubežal napadalcema, obležal je nezavesten pred svojim domom in je umrl, ne da bi se bil zavedel.

Zalosten primer. Dne 26. marca so orožniki od Sv. Barbare v Halozah aretirali Fr. Kelc, pos. sina iz Gradišča, ki je v silobranu pobil z motiko poljanca iz Stojne, ko so se vračali iz Gradišča od kopi pri posestniku Solina Antonu. Kelenc Ivan iz Stojne je brez vsakega povoda udaril z motičnim držajem po glavi Mustra Antona, ki se je takoj zrušil brez zavesti, na kar je mahnil po glavi Kelc Franca, ki je bil urnejši in se ga je ubranil z motiko. Radi udarca je napadalec v bolnišnici v Ptuj 25. marca umrl. Prvonapadeni in od Kelenca do nezvesti pobiti domačin Muster bo počasi okreval; med tem se pa mora mladi fant v zaporu pokoriti po krivdi surovega napadalca iz druge fare, ker bi bil sam mrtev, če ne bi udarca prestregel.

Po desetih letih popravljena krivica. Mariji Majdetovi iz Poljan pri Mirni peči je bilo pred desetimi leti ukradenih na sejm 9000 din, katere je dobila za vole. Majdetova je dolžila tatvine mešetarja, kateri je posredoval prodajo volov. Sedaj, po preteku desetih let, je pravi krivec izpovedal

resnico, iz katere je razvidno, da je bil mešetar čisto nedolžen. Majdetova je prodala vole svojemu sosedu, ki ji je izmaknil na spreten način ves izkupiček in je imel vole zastonj. Sosed je te dni obolel in vest ga je pekla. Dal je poklicati soseda, vrnil ji je devet jurjev in dodal ukradeni vsoti še 2000 din obresti.

Gospodski goljuf se klati po mariborski okolici in goljufa ljudi kar na veliko. Izdaja se za zavarovalnega inspektorja, kontrolorja, revizorja itd. ter zahteva od kmetov zavarovanje zavarovalne listine. Napravi se zelo učenega ter na koncu zahteva za kontrolo posebno pristojbino 50 in še več dinarjev. Drugod zopet zahteva, da mu plačajo zavarovalnino, ki je v »zaostanku«. Dela se, kakor da je od oblasti postavljen ter skoro povsod pravi, da mora zavarovanja spremeniti in vzame zavarovalne listine s seboj. Opozarjamo naše ljudi, da tega goljufa, če se kje pojavi, takoj izročijo orožnikom. Če se kje pojavi, zadržite ga in pošijte naglega sta takoj po orožnike ali sosede, da ga morete izročiti roki pravice. Ogoljufal je posestnika Knehtla pri Sv. Petru, neko posestnico v Zrkovcah, prišel je k posestniku Močniku v Zg. Radvanju, k nekemu posestniku v Počehovi in najbrž k še mnogim drugim. Tem goljufijam se mora napraviti konec. Gg. župane prosimo, da dajo pri cerkvah oznaniti, da naj ljudje tega človeka, če se pojavi, primejo in vsaj ugotovijo, kdo je. Mož je velike, močne postave, star je približno 30 do 35 let, dobro rejen in ima zelo drzen nastop.

Brata streljala in ranila drug drugega. V bolnišnico v Ljubljano so oddali 26. marca 30 letnega Antona Cerarja in 29 letnega Ivana Cererja, oba mizarja iz Volčjegega potoka pri Radomljah. Brata sta se sprla v neki gostilni in sta streljala iz samokresov drug na drugega. Ivan je dobil kroglo v levo nogo, Anton pa v pljučno kost.

Izpred sodišča

Obsojen, ker so ga zasačili pri vladu. V Mariboru je skušal 3. februarja vlomiti v Sattlerjevo krojaško delavnico v Tatten-

najbolj goste mreže. Moral je med Nemce, kjer ni bilo znano civilnemu prebivalstvu, zakaj pritiska za njim oblast.

Od Svečine je preklepal peš vse Srednje ter Gornje Štajersko. Udingal se je pri kmetih za poljskega delavca. Prisluzil si je vsaj toliko, da se je preživel in bil oblečen. Skrbno je skrival svojo prtljago pred radovedneži. Gospodarjem niti črnil ni, zakaj ne stopi v stalno službo kot hlapec, dasi je dobro vešč vsakega dela na polju in pri živini.

Iz Gornje Štajerske ga je zaneslo na Koroško. Spomnil se je, da je na Koroškem v vasi Dob pri nekem Winklerju omožena domačinka iz njegove rojstne župnije. Znanko je hitro našel. Sprejela ga je s pristno slovensko ter kmečko gostoljubnostjo in mu dovolila, da lahko ostane pri njej, kakor dolgo se mu bo zljubilo. Winklerjevi je potožil in zaupal, zakaj je moral z doma, kaj da zna in da nosi vse priprave za naglo obogatitje kar s seboj.

Jurij je moral pri Winklerjevih s ponarejenimi petdesetaki dokazati, da se razume v resnico na to, kar oblast tako strogo prepoveduje in kaznuje. Ko so se enkrat prepričali Korošci, da ni Potočnik navaden stepuh in da hrani celo v mezinici največjo spretnost, je postal deležen še večje gostoljubnosti

in naravnost oboževanja. Koroški priprosti človek je bil tedaj za las tak kakor štajerski poljanec. Ker so bili Korošci bolj revne pare, bi bil vsak rad kar cel šop potvorb, da bi si krepko podprl svoje razmajano gospodarstvo.

Po Koroškem so se pojavile iste potvorbe petdesetkronskih bankovcev, kakor so jih bili ugotovili pred nedavnim po okolici Maribora. Oblast je sklepala pravilno, da je bil v obeh primerih na delu taisti nerodni ponarejevalec. Preteklo je precej časa, preden je bilo izvahano izhodišče potvorb — koroška vas Dob. Nad omenjeno naselje so poslali kar celo četo orožnikov ter policijskih agentov, da bi poiskali ter izpraznili ponarejevalnico.

Juriju bi bila predla kaj ob pričetku orožniškega pogona slaba, da mu ni priskočil v zadnjih trenutkih na pomoč srečen slučaj.

V vasi se je mudila ciganska družina z medvedom ravno ob času, ko so posvarili Dobčani Jurija, da se bliža številna žandarska patrulja, ki ni namenjena nobenemu drugemu kakor njemu. V očigled nevarnosti ga je prešinila misel, da bi se skril med cigane in bi se prelevil v medvedarja, saj je bil čisto po cigansko črnopolten.

(Dalje prihodnjik)

zili poleg sebe dobro oblečenega gospoda, ki mu je iz odprtega žepa v suknji zljala debela listnica. Giovanni je podlegel veliki izkušnji, postal je tat. V listnici je bilo denarja in vrednostnih papirjev za 130 tisoč lir. Nekoliko ur pozneje je baš okradeni gospod obiskal tatu, predstavil se mu je za notarja in začel jadikovati, kaj se mu je hudega zgodilo: izgnila mu je listnica s 130.000 lirami. Prav to vsoto bi moral izročiti Giovanni ju kot dediščino po nekem sorodniku. Giovanni je po teh besedah poblede. Čez nekoliko časa je pa vendarle zbral toliko poguma, da je priznal resnico. In tako se je ta neverjetna zgodba srečno končala za tatu in okradenca.